

ЖИТНО ЗЪРНО

ОКУЛТНО СМИСЛАНЕ

КН.

ГОДИНА ЧЕТВЪРТА

1928

4

ЖИТНО ЗЪРНО

ОКУЛТНО СПИСАНИЕ

ГОД. IV.

СОФИЯ

МАЙ

1928 г.

КН. 4

Разумниятъ животъ

Разумниятъ животъ има свой вжтрѣшенъ смисълъ: вжтрѣшенъ физически смисълъ, вжтрѣшенъ духовенъ смисълъ и вжтрѣшенъ Божественъ смисълъ. Отъ това гледище, човѣкъ не трѣбва да прави разлика между физическия, духовния и Божествения свѣтъ. Само по този начинъ може да се види, че въ цѣлокупния животъ, както и въ цѣлата природа, прониква една разумна нишка. Тази нишка може да се нарече „съзнание“. Човѣшкиятъ умъ има прѣматъ длѣжностъ да пази тази нишка, да не става прѣкъсване въ нея. За това се изисква отъ Човѣка будностъ на съзнанието. Пази ли се тази нишка непрѣкъсната, всѣки човѣкъ ще бжде въ връзка съ Първичната Причина, съ Вѣчното Начало на живота. Докато човѣкъ се кланя и зачита прѣди всичко тази Първична Причина, дотогава той ще има свѣтло и красиво бждеще. Прѣстане ли да се кланя ней, избере ли другъ нѣкакъвъ култъ въ живота си, той изгубва смисъла на живота. Само Първичната Причина, която въодушевява всички хора — поети, художници, музиканти, учени — е свършена въ всички свои прояви. Всѣки, който иска да разбере Първичната Причина въ всички нейни проявления, трѣбва да има чисто съзнание.

Днесъ цѣлото човѣчество се нуждае отъ непрѣривностъ въ съзнанието, както и отъ чистота въ съзнанието. Докато съществува тази непрѣривностъ и чистота въ съзнанието, наврѣдъ между хората

ще съществува една истинска, положителна наука. Докато вашите очи сж затворени за външния святъ, какъ ще можете да го изучавате? Докато вашите уши сж затворени, какъ ще можете да изучавате музиката? Докато вашиятъ разсъдъкъ е ограниченъ, какъ ще можете да правите връзка между причини и послѣдствия на нѣщата?

Като се говори за връзка съ Първичната Причина, съ Бога, мнозина запитватъ: дѣ се проявява Богъ въ човѣка? — Първото проявление на Бога е въ личността на човѣка, най-долното проявление; второто проявление—въ неговия индивидуаленъ животъ; третото проявление — въ неговата душа и четвъртото проявление—въ неговия духъ. Ако Богъ се проявява едновременно въ всички тия животи на човѣка, тогава той напълно ще разбира нѣщата и ще бжде разуменъ човѣкъ въ пълния смисълъ на думата. За разумността на човѣка се сжди отъ неговия животъ. Ако една кжща се гради и събаря, по нея сждимъ, какъвъ е билъ човѣкътъ, който я правилъ; ако тази кжща не издържа и на най-малките бури, ние казваме, че човѣкътъ, който я правилъ, не е разуменъ, понеже не е прѣдвидилъ всички условия въ живота. Ако една кжща е удобна, хигиенична, икономична и издържа на всички мъжнотии и бури въ живота, казваме, че човѣкътъ, който я правилъ, е разуменъ. Нѣкой казва: необходима е икономията въ животъ! Подъ думата „икономия въ човѣшкия животъ“ се разбира да не се харчатъ човѣшките енергии напразно. Разумниятъ животъ изисква отъ човѣка да не допуща въ себе си чужди вещества, или чужди елементи, които да разкъсватъ връзката съ Първичната Причина

Христосъ казва: „Който се отмѣта отъ мене, отмѣта се отъ Тогози, Който ме е проводилъ“. Всички хора днесъ се отмѣтатъ. Отъ какво? — Отъ Истината. Всѣки човѣкъ, който се отмѣта отъ Истината, билъ той ученъ или простъ, богатъ или бѣденъ, не е видѣлъ добро въ свѣта. Такъвъ човѣкъ великъ не може да стане. Всички велики хора, почитани и признати за такива отъ цѣлото човѣчество, сж обичали Истината, обичали сж Бога. Щомъ обичате Бога, ще обичате и своите ближни; щомъ обичате ближните си, ще обичате всичко наоколо си. Само по този начинъ човѣкъ може да си създаде благоприятна срѣда за работа. Всичко, което Богъ е създавалъ въ свѣта, е живо. Днесъ хората плащатъ хиляди левове за статуята на нѣкой великъ скулпторъ. Колко повече трѣбва да плати човѣкъ за своята жива, безсмъртна статуя, дадена му отъ Бога? Колко години наредъ природата е съграждала тази велика статуя! Въ това отношение днесъ всѣки човѣкъ трѣбва да бжде самъ за себе си великъ художникъ и ваятель, да моделира и усъвършенствува своята статуя, която тази Първична Причина му дала като цѣненъ, незамѣнимъ даръ въ живота. И трѣбва ли слѣдъ всичко това човѣкъ да се отрича, да прѣкъсва тази връзка и да си създава новъ култъ? Всѣки човѣкъ, всѣки домъ, всѣко общество, всѣки народъ трѣбва да дойде до едно вжтрѣшно единство между всички живи същества. Малките народи трѣбва да разбиратъ този законъ, защото чрѣзъ него тѣ ще се повдигнатъ. Ако Първичната Причина е къмъ страната на единъ народъ, тя ще го повдигне, ще създаде у него здравъ мозъкъ, здрави дробове, здравъ стомахъ и здраво тѣло. Здравиятъ мозъкъ подраз-

да, подадена съ любовъ, ти си вложилъ нѣщо цѣнно, което не може да бѣде продадено. Защото ти не можешъ да продадешъ душата. Душата си ти можешъ да я положишъ за приятеля си, но да я продадешъ не можешъ. Защото можешъ ли да оцѣнишъ това, въ което си вложилъ сърцето си, душата си? Чрѣзъ новия видъ на труда ти сваляшъ Божествения свѣтъ въ физическия. Въ една твоя постѣпка, направена отъ любовъ, присѣствува Богъ. Радостта, която чувствувашъ при тая постѣпка и резултатитѣ, които тя носи, ти говорятъ това. И тогазъ, тази постѣпка струва повече, отколкото всичкото злато на свѣта. Тя не може да се продава.

Ще дамъ една аналогия, за да поясня това. Когато единъ художникъ създаде нѣкое художествено произведение, въ което е вложилъ частица отъ сърцето си, отъ душата си, той не го продава. Той счита за съвѣстно да вземе пари срѣщу него, защото то е тъй близко до сърцето му, като че ли въ това произведение живѣе частъ отъ собствената му душа.

Но сжщото е и съ всѣка човѣшка постѣпка, която е извършена отъ любовъ. Всѣка такава постѣпка е толкозъ свещена, колкото труда на този художникъ. Тогазъ всѣка човѣшка постѣпка ще бѣде така красива, ще има такава вжтрѣшна красота, както и въ най-хубавитѣ художествени произведения. Този, който работи при новото разбиране на труда, той е вече художникъ.

Да си прѣдставимъ една жена, която отъ сутринъ до вечеръ шие ризи на единъ търговецъ. Нейната работа е еднообразна, тя е апатична къмъ работата си. Счита я за тежко брѣме. Срѣщу тази си работа тя получава нищожна надница. Тя не намира никакъв интересъ въ своята работа. Върши я по необходимостъ, по принуждение, за да изкара нѣщо. Но сжщата тази работа при другъ случай може да е крайно интересна и занимателна. Да си прѣдставимъ, че тя е майка, и получава извѣстие, че нейниятъ любимъ синъ пристига отъ странство слѣдъ дълга раздѣла. Съ каква любовъ се заема тя да му ошие нова риза, и когато дойде, да го зарадва! Съ каква любовъ украсява ризата! Тя прѣзъ цѣлия день е възбудена, радостна. Тая работа е привлѣкателна за нея, подбужда я къмъ творчество. И какво цѣнно тя влага отъ себе си въ тази риза! Работата става за нея нѣщо красиво.

При новото разбиране на труда, всѣки видъ трудъ се обръща на дѣйностъ, пълна съ такава красота и се върши съ такава радостъ.

Челъ съмъ нѣкъдѣ у единъ авторъ, че нѣкои млади единбургски художници украсили стѣнитѣ на болницата съ картини доброволно, даромъ, отъ любовъ къмъ болнитѣ. И право авторътъ забѣлѣзва, че тѣзи картини ще стоятъ по-горѣ отъ картинитѣ, прѣдзначени за продажба. И, наистина, така е, защото при първия случай се черпи вдѣхновение отъ единъ възвишенъ изворъ.

Въ тѣхната постѣпка нѣма ли красота, каквато иматъ нарисуванитѣ отъ тѣхъ картини? Въ тази болница непрѣменно атмосферата ще бѣде по-чиста, и болнитѣ ще се чувству-

ватъ по-жизнерадостни, по-повдигнати. Въ тая болница, освѣнъ външната, ще има и друга, невидима красота, вложено нѣщо отъ душитѣ на тѣзи художници. По този начинъ, чрѣзъ новото разбиране на труда, ние ще внесемъ една невидима атмосфера на красота, която ще прониква срѣдата, въ която работимъ.

Кой видъ трудъ отговаря на човѣшката природа?

„Какъ ще любимъ Бога? Има извѣстни благородни мисли, колкото да сж малки, има извѣстни Божествени мисли въ насъ, които постоянно се явяватъ въ всѣко сщество. Тѣ идатъ и въ растенията, и въ животнитѣ, и въ човѣка. Праведникътъ, въ когото тѣзи Божествени мисли се явяватъ, хваща ги и ги култивира. А другъ чака нѣкое грандиозно явление въ своя животъ. Тѣ сж грѣшници. А разумниятъ увеличава въ себе си най-хубавото, най-красивото. Всѣки единъ отъ васъ има тѣзи спонтанни мисли. И ако вие се спрете въ своето страдание, въ своето нещастие, ще видите, че тѣзи Божествени мисли идатъ. Да любимъ Бога, значи да долавяме тѣзи Божествени мисли, които ни идатъ отвжтрѣ и да ги последваме. Тѣ постоянно бликатъ отвжтрѣ.

Учительтъ.

Единъ, който е живѣлъ всрѣдъ най-шумния външенъ животъ, разтравя своята опитностъ. Той се е обличалъ най-разкошно, по послѣдната мода, ималъ е всички външни удоволствия, външно изглеждалъ веселъ и щастливъ. И приятелитѣ му го считали за такъвъ. Но той изглеждалъ такъвъ, само когато е въ обществото. А когато оставалъ самъ, той плачелъ, намиралъ всичко това за безмислено, глупаво, празно, и искалъ да се самоубие. Но на другия день пакъ се втурвалъ въ този шуменъ животъ. И той го продължавалъ, само за да не съзнава поне за моментъ пустинята, въ която живѣе. И мнозина, които живѣятъ така, въ сщностъ вжтрѣшно чувствуватъ празнотата, пустинята, която ги заоблака, и се чувствуватъ нещастни. Отдѣ иде това, което хвърля истинска свѣтлина върху тѣхното съзнание? Това иде отвжтрѣ, отъ душата.

Но проявата на душата се чувствува и въ тъкмо противоположнитѣ обществени срѣди. Нѣкои мислятъ, че така нареченитѣ широки маси не чувствуватъ душата, че тѣ сж увлѣчени само отъ външни интереси, че живѣятъ повърхностенъ душевенъ животъ. Въ сщностъ далечъ не е така. Този, който отиде всрѣдъ маситѣ, ще види, че нѣма човѣкъ, който да не жадува за красивия миръ на душата, който да не я търси въ хората, който да не иска, поне въ нѣкои минути на просвѣтление, да живѣе за душата. Това може да се наблюдава, както въ самия животъ, така и въ произведенията и на най-реалистичнитѣ писатели.

При старото разбиране на труда, животътъ ни е неестественъ, защото тогазъ прѣчимъ на този вжтрѣшенъ миръ да се прояви. Въ

това отношение, новото разбиране е въ хармония съ човѣшката природа, понеже дава възможностъ на този вжтрѣшенъ миръ да се прояви.

Пътъ къмъ интензивенъ вжтрѣшенъ животъ.

„Дѣто се изявява Първото Начало, то винаги носи ново съ себе си.“

Учителѣтъ.

Познание за Първото Начало, за Великото въ свѣта човѣкъ добива дотолкозъ, доколкото Го проявява чрѣзъ своята дѣйность При новото разбиране на труда това става възможно, защото тогазъ човѣшкото съзнание работи въ едно по-високо поле. Човѣкъ тогава прѣживѣва такова състояние на радостъ и вдѣхновение, каквото по-рано не е ималъ.

Този въпросъ има и друга страна. Човѣкъ може да се учи по много начини. Той може да се учи и отъ книгитѣ. Но истинското учене е отъ сачата природа, като се провѣрять опитно и прѣживѣватъ нейнитѣ закони. Това става и при новото разбиране на труда; тукъ човѣкъ прилага нѣкои отъ природнитѣ закони и ги провѣрять. Той по-рано не е познавалъ себе си. Сега ще почне да се познава. Той по-рано не е познавалъ и другитѣ. Сега ще почне да ги познава. По-рано не е познавалъ и нѣкои отъ природнитѣ закони. Сега ще ги познае опитно. Тѣ ще станатъ живи истини въ него.

При новото разбиране на труда, животътъ на човѣка става интензивенъ, защото той ще има сгжстена отитность отъ живота; чрѣзъ своя опитность ще се добере до извѣстни дълбоки закони въ природата, до които не би могълъ да дойде по другъ начинъ.

Той самъ ще стане изворъ. Въ сжщность, всѣки човѣкъ има единъ изворъ въ себе си, но при новото разбиране на труда, на този изворъ ще се даде пътъ И това е много естествено. Контактътъ съ единъ висшъ животъ внася непрѣкъсната обнова въ него: всѣки день извиратъ у него нови идеи, нови мисли, нови хоризонти, нови условия и възможности за растежъ му се разкриватъ. Интензивенъ животъ почва да кипи въ него. И всички тѣзи идеи, които ще пълнятъ душата му, ще му даватъ радостъ и сила.

Този изворъ ще блика постоянно. Това е вѣчното обновяване. Този, който работи при новото разбиране на труда, влиза въ закона на вѣчното обновяване. Всѣка сутринъ, всѣки день, всѣка вечеръ ще ти носи нови откровения, ще ти открива отвжтрѣ нови тайни на човѣшката душа и на живота, които досега не си знаелъ. Въ сжщность будно съзание, интензивенъ животъ има само този, въ който всѣки день му носи една нова мисль, една нова свѣтлина, единъ новъ потикъ, едно ново чувство, които по-рано не е ималъ. Само когато всѣки день чувствуваме новото, само тогазъ сме въ контактъ съ вълната на живота. Инакъ тя е минала покрай насъ, но ние сме били пасивни спрѣмо нея.

Този въпросъ има и трета страна. Природата дава своитѣ блага само на тѣзи, които работятъ въ хармония съ нейнитѣ закони. Между човѣка и всички явления въ козмоса има връзка. Има взаимодействие

между човѣка и околната природа. Последната измѣнява своето отношение къмъ насъ, когато ние влѣземъ въ хармонични връзки съ нея. Тогазъ тя ни отваря своитѣ съкровища.

Ще дамъ нѣколко примѣра за пояснение. Когато работимъ съ пчелитѣ съ любовъ, ще ти дойдатъ извѣстни идеи, които сжщо сж въ свръзка съ духовнитѣ сили, които дѣйствуватъ въ тѣхъ. Сжщо така, когато работишъ съ извори, цвѣтя, дървета съ любовъ, тогазъ ще ти дойдатъ идеи, които сжщо сж въ свръзка съ духовнитѣ сили, които дѣйствуватъ въ тѣхъ. И при това, при извѣстни цвѣтя ще ти дойдатъ извѣстни идеи, при други цвѣтя — други, споредъ духовнитѣ сили, които работятъ въ тѣхъ.

Така човѣкъ ще се свърже съ вжтрѣшния животъ на природата. Тогазъ ще прѣстане да е механично отношението му къмъ природата. Но това вжтрѣшно общение съ природата е възможно само при новото разбиране на труда. Това вжтрѣшно общение съ духовнитѣ сили, които работятъ въ природата, ще обнови човѣка физически и духовно.

Ако работимъ всрѣдъ природата по механически начинъ, ние не ще можемъ да се свържемъ съ по-дълбокитѣ ѝ сили. Това може да се обясни по слѣдния начинъ: при новото разбиране на труда, човѣшкото съзнание дѣйствува въ по-високото поле, въ което работятъ и духовнитѣ сили, дѣйстващи въ растенията и въ цѣлата околна природа. И тогава ти можешъ да влѣзешъ въ свръзка съ тѣзи сили.

Нека докосна още една страна на въпроса. При новото разбиране на труда, природата ще измѣни своето отношение къмъ насъ. Учителътъ казва: „Любовта е дълбоката сила, която може да дѣйствува въ природата. И тази природа отговаря на Любовта. Но Любовъ безкористна!“ По този начинъ могатъ да се турятъ основи на ново земледѣлие. Въ това отношение могатъ да се правятъ опити съ разни растения.

Нѣкои страни на новия животъ

„Всички, които обичаме, се повдигатъ чрѣзъ нашата любовъ. И всички, които обичатъ, се повдигатъ“.

„Безъ любовъ вие не можете да прогресирате въ никой случай. Ако никого не обичате, вие не можете да прогресирате. Обичате ли Бога, Той ще бжде вжтрѣшенъ стимулъ, и вие ще дадете изразъ на душата си.“

„Всички болести идатъ отъ дисхармонията.“

Учителътъ

Новото разбиране на труда — това е пробуждане на душата.

Човѣкъ е така близко до радостта на новия животъ! Стига да дойде до новото разбиране на труда. Идването до послѣдното не е единъ механиченъ процесъ; това е единъ дълбокъ вжтрѣшенъ процесъ.

Нѣкой може да каже: „Ами какво ще стане съ насъ, когато почнемъ така да работимъ?“ Какво може да стане? Когато ти рабо-

тишъ отъ любовъ, Великото въ свѣта присѣтствува! А какво може да донесе това? — Най-голѣмото благословение. Каква привилегия! И най-слабиятъ и нищожниятъ чрѣзъ труда, въ който е вложилъ Любовта, проявява Великото въ свѣта, става Неговъ проводникъ.

Какво чувствувашъ, когато работишъ за себе си? Поучително е да се направи изслѣждане върху въпроса: психология на труда. Когато работишъ за себе си, чувствувашъ се изоставенъ, въ страхъ, въ безпокойство, тревоги, като че ли надъ тебе виси нѣкоя голѣма опасностъ, като че ли всѣки день ти носи нови опасности. А при новото разбиране на труда всичко това се замѣнява съ миръ, радостъ и довѣрие въ разумнитѣ сили, които работятъ въ цѣлата природа.

Причината на това се крие въ слѣдното: старото разбиране на труда — това е откъсване отъ колективния животъ, отъ цѣлкупния животъ, отъ цѣлото. Оттамъ иде чувството на самотност и изоставеностъ.

Казаното ще схванемъ, като вземемъ прѣдъ видъ слѣдния законъ: когато едно състояние ти внушава тѣга, скръбъ, униние, това показва, че ти не си въ Истината, ти си въ нереалността. Когато едно състояние ти причинява радостъ, лекота, то е истинно. Когато обичаме, прощаваме, ние сме радостни, и това показва, че сме въ Истината, че сме въ хармония съ разумната природа.

Човѣкъ може да провѣрѣва опитно, кога съзнанието му работи въ едно по-високо поле. Ти можешъ да не чакашъ заплащане за това, което си направилъ, но можешъ да чакашъ да ти благодарятъ, да те уважаватъ, да ти бждатъ признателни. Това е все едно да искашъ да ти плагятъ, казва Учителътъ. Ти си тогазъ още при старото разбиране на труда. Че, наистина, е така, се познава отъ слѣдното: когато чакашъ нѣщо за себе си отъ своя трудъ, макаръ и само да те почитатъ, уважаватъ, да ти бждатъ признателни и пр., тогазъ ти нѣма да чувствувашъ онзи подеъмъ, онази радо ть въ врѣме на работа, ти нѣма да се чувствувашъ окриленъ. Това показва, че работишъ въ по-низко поле, че още не си въ свободата.

До какви скѣпи, цѣнни състояния може да се издигне човѣшкото съзнание чрѣзъ новото разбиране на труда! И всичко това може да се провѣри опитно. Могатъ да се правятъ опити въ това отношение. Живата наука не е нѣщо отвлѣчено; тя е извлѣчена отъ самия животъ, отъ самия опитъ, и затова може да се провѣри опитно. Учителътъ казва: „онзи, който е отчаянъ, да направи нѣщо по новото разбиране на труда, ще изчезнатъ скърбитѣ му и ще стане радостенъ.“ По този начинъ той ще провѣри единъ великъ законъ. Единъ спасилъ давящъ се прѣзъ зимата съ рискъ да истине. И прѣзъ цѣлия день билъ така радостенъ! Но той направилъ това отъ любовъ, а не срѣщу заплащане. И когато цѣлиятъ животъ се проникне отъ този духъ, нѣма ли животътъ да бжде пълненъ съ по-голѣма свѣтлина и радостъ?

Но този въпросъ има и друга страна. Чрѣзъ новото разбиране на труда човѣкъ е проявителъ на единъ висшъ животъ; послѣдниятъ ще проникне и до неговото физическо тѣло и ще го укрѣпи. Тогазъ ще дойде едно повдигане на физическитѣ сили, едно подмладяване; болеститѣ ще изчезнатъ. Този, който мисли само за себе си, понеже

се заключава и се затваря за това течение на живота, който иде отгорѣ, той остарява прѣждевременно, а онзи, който работи при новото разбиране на труда, отъ любовъ, той се подмладява.

Дѣто слънцето прониква, тамъ всички врѣдни условия изчезватъ и сѣ внасятъ най-добритѣ условия. Сжщо така, когато човѣкъ е проводникъ на по-високи духовни сили, тѣ ще трансформиратъ неговитѣ душевни енергии, и неджитѣ му ще изчезнатъ. Това е единъ добъръ начинъ за трансформиране на неджитѣ.

Но новото разбиране на труда има и другъ резултатъ: когато правишъ нѣкому нѣщо отъ любовъ, ти му принасяшъ не само продуктитѣ отъ труда си, но и нѣщо цѣнно отъ душата си, и това го повдига,

Внѣшни и вжтрѣшни врѣзки.

„Когато обичаме, Богъ обича чрѣзъ насъ. Когато ни обичатъ, обичатъ Бога въ насъ“.

„Ако нѣкой те обича, той ще те обича за нѣщо. Той не обича още твоята душа; или лицето ти е красиво, или си богатъ, или знания имашъ, или можешъ да работишъ. Има защо да те обичатъ. Щомъ имашъ това, за което те обичатъ, ще те обичатъ. Щомъ го изгубишъ, и любовта ще изчезне. Такава е сега любовта на земята. Но истинската любовъ е да люби той твоята душа. Започни да обичашъ по новия начинъ своитѣ ближни, своитѣ приятели и слѣдъ това всички.“

Какъвъ е този новъ начинъ? Това е да обичашъ душата въ тѣхъ!“

Учительтъ.

Днесъ, при старото разбиране на труда, всѣки е самъ. Това е пустинята, самотата. Ето защо е казано: „Гласъ на едного, който вика въ пустинята“. За днесъ се отнася този изрѣзъ „пустиня“, понеже врѣзкитѣ между хората сж механични, и затова всѣки се чувствува самъ. Днешната епоха въ това отношение е пустиня. Да, наистина, днесъ има колективенъ животъ, има врѣзки, но тѣ не засѣгатъ вжтрѣшния животъ на душата. Тѣ сж внѣшни врѣзки. Ето защо, необходимо е ново разбиране на труда, за да излѣземъ отъ тази пустиня.

Единение, вжтрѣшна врѣзка има между хората само при новото разбиране на труда; послѣдното е необходимо, за да се прѣвърне единъ механиченъ конгломератъ въ едно хармонично цѣло.

Когато нѣколко души вършатъ заедно извѣстна работа, и ако я работятъ механично, възъ основа само на материалнитѣ отношения помежду имъ, безъ участието на душата, тогазъ тѣзи врѣзки сж врѣмenni. Слѣдъ свършването на общата имъ дѣйность, тѣ могатъ да нѣматъ общи врѣзки. Но когато вършатъ нѣщо при новото разбиране на труда, тогазъ се образуватъ онѣзи вжтрѣшни, трайни врѣзки.

Единъ клонъ, като е свързанъ съ дървото, той е вече свързанъ и съ всички други клони на дървото. „Като си свързанъ съ

слънцето чрѣзъ единъ лжчъ, казва Учителтъ, посредствомъ този лжчъ ти се свързвашъ съ всички други лжчи, които излизатъ отъ слънцето“. Затова, като си свързанъ съ Първата Причина, съ това вече се свързвашъ съ всички души, имашъ вече вжтрѣшна връзка съ тѣхъ. Както при примѣра съ клона и съ лжча, за да имашъ вжтрѣшни истински връзки съ коя и да е душа, ти трѣбва непрѣменно да си свързанъ съ Великото, съ Първата Причина.

Ето защо, отношенията ни къмъ другитѣ ще бждатъ правилни, когато станатъ правилни отношенията ни къмъ Великото, Разумното. То живѣе и работи въ всички сжщества. И тогазъ привързването на едно прѣчупено стѣбълце ще бжде изразъ на нашитѣ отношения къмъ Първата Причина, къмъ Великото въ свѣта. И тогазъ новото разбиране на труда нѣма да бжде друго, освѣнъ изразъ на нашето отношение къмъ Бога. Въ сжщность, по този начинъ трудътъ ще бжде служене на Първото Начало, на Великото въ свѣта.

Л Лулчевъ.

Землетресенията и тѣхното прѣдсказване.

„Отричането не е наука; то прѣдпазва отъ заблуди, но и води къмъ заблуди.

Всѣки човѣкъ е съработникъ на природата.“

Учителтъ.

Факти и мнѣния

Нашата страна бѣ споходена отъ землетръси отъ значителна сила, които докараха много материални щети, вземаха стотици жертви, повлияха сжщественно върху стопанския битъ на нашия народъ и внесоха смугъ и жалъ по грамаднитѣ загуби и непоправими послѣдици въ много души. Тия стихийни явления не се случватъ за първи пжтъ, нито само въ нашата страна — и въ миналото, и въ сегашното, въ разнитѣ кжтове на земното кълбо ставатъ сътресения, кога по-силно, кога по-слабо, и завличатъ съ себе си много плодове на човѣшкия трудъ, както и достатъчно жертви. Описанието на нѣкои отъ тѣхъ поставя човѣка прѣдъ картини, които, наистина, му сочатъ грандиознитѣ природни сили, непознати и неумолими, които понѣкога само въ нѣколко секунди разрушаватъ това, което цѣли поколения грижливо сж градили и събирали като най-цѣнно. Нѣколко мига само и прахъ и купища развалини само стърчатъ тамъ, кждѣто е цѣвтѣлъ живота

и ждѣто луди отъ ужасъ и осакатени отъ съборенитѣ здания търсятъ своитѣ близки, затрупани подъ безразборно нахвърлянитѣ остатѣци отъ човѣшкия строежъ . . . Понѣкога това разпрѣсване се докосва и до самата земя и до нейнитѣ форми, размѣства пластове, хълмове, проваля рѣки, създава езера, изригва калъ и пѣсъкъ, деформира до неузнаваемостъ мѣстността, ждѣто се проявява.

За щастие, нашата страна, макаръ и да видѣ разрушения отъ значителна степенъ и сила, все пакъ не бѣха придружени отъ природни явления, послѣдици отъ землетресенията, които понѣкога правятъ земята, въ която се проявяватъ, необитаема, било вслѣдствие избликнали води, било поради груби деформации на самата мѣстностъ, която прави заселването на хората невъзможно. Въ описанието на тия явления на миналото и сегашното ние нѣма да се впускаме — едно, че това сж картини достатѣчно извѣстни на нашитѣ читатели поради нещастията, които ни сполѣтѣха и друго, че тѣ биха ни отвлѣкли доста далече отъ тѣсната задача, която прѣслѣдва нашата малка статия. Едно е несъмнено, че всички тия явления, въ каквато и степенъ на сила да сж се проявили, сж отъ грамадно значение за човѣчеството съ своитѣ катастрофални послѣдици; ето защо, вѣрното имъ схващане и обяснение, доколкото е възможно, би дало достатѣчна опора на хората да живѣятъ и творятъ тѣй, че да иматъ най-малко вредни послѣдици отъ тия катаклизми, на които тѣ по неволя сж заставени да присѣтствуватъ. Ученитѣ на съврѣменната наука за земната кора, геолози и тѣй нареченитѣ сеизмолози и климаголози, казаха и казватъ своето мнѣние по станалитѣ явления. Безъ да искаме да упрѣкнемъ нѣкого, ние трѣбва да констатираме факта, който самъ се подчертава въ изявленията на нашитѣ и нѣкои чуждестранни професори, че съврѣменната наука по дадения въпросъ има достатѣчно събрани данни, обаче, поради една или друга причина (несжществени бѣлѣзи, малкото врѣме, откогато тѣ сж започнали систематическото наблюдение) още нѣматъ на рѣка достатѣчно данни, за да се свържатъ фактитѣ въ закономѣрни отношения, проникване въ законитѣ, които регулиратъ тия явления и минатъ на онова, което е естествена послѣдица отъ знанието: прѣдричане послѣдицитѣ отъ редъ факти, свързани съ своитѣ прояви съ причинна връзка. Затова и ние виждаме тогава, когато нашитѣ учени отрекоха връзката на нашето землетресение съ Смирненското¹⁾, отрекоха връзката между отдрѣпването на морето въ Варна — типично явление при моретръса. Гръцкитѣ учени, напротивъ, категорично се изказаха и за Коринтското, Смирненското и Българското землетръси, като за едно и сжщо явление, свързано въ своята послѣдователностъ и причинностъ и че въ никой случай не може да бжде разглеждано като отдѣлно и изолирано явление. Отдрѣпването на морето въ Гърция — почти единично като това въ Варна, дойде да подчертае, че явленията въ природата не се случватъ въ тая изолираностъ, въ която човѣшкото ограничено съзнание ги схваща и обяснява. И нашата цѣль ще бжде именно тая, доколкото може въ тѣсни рамки на една статия, прѣдназначена за широката публика, да се постави въпроса за причинитѣ на землетресенията върху по-широка основа, да се потърсятъ по-далечнитѣ прояви на ония сили, на които землетръсътъ е само финалното разрѣшение.

Ние, струва ми се, при това трѣбва строго да разграничимъ двѣ съществени нѣща — фактитѣ, които сж добръ известни — и мнѣнията на квалифициранитѣ учени. Едното е несъмнено основа, върху която всѣки умъ, свикналъ къмъ систематическо наблюдение и умозаключение, може да извлѣче едно или друго свое тълкувание — другото сж мнѣния на хора просвѣтени, но все пакъ хора работящи по законитѣ на човѣшката мисль, която постоянно разширява своето поле, и слѣдователно, днешното обяснение и „истина“ се явява утрѣ демодирана „теория“, която се туря въ архивата¹⁾. Даже нѣщо повече, често пѣти квалифицирани — па и цѣли научни институти сж заставали на една погрѣшна страна, на която ние днесъ бихме се изсмѣли прѣзъ глава²⁾. Съ това не искаме да обезцѣнимъ тѣхното мнѣние и значение, но само да изтъкнемъ, че погрѣшкитѣ сж свойствени на човѣшкия умъ, даже и когато носителъ му е накиченъ съ достатѣчно титли . . .

И, наистина, ако днесъ се заговори на обезвѣреното човѣчество за самата истина на човѣшкото постижение — хората биха се отчаяли. Въ свърѣменната наука още нѣма начини обективно да се докаже съществуването на „реалното“. Нашитѣ сѣтива деформиратъ природата — даватъ ни усѣти на цвѣтове, кждѣто има трептения (и кой знае още що има задъ самитѣ трептения³⁾). Математическитѣ „истини“ сж логически творби на самия човѣкъ, условности, които само потвърждаватъ допуснати прѣдварително отношения, но нищо не доказватъ . . .³⁾ Трупатъ се „опити и наблюдения“, но по пѣтя на индукцията заключението може да бжде вѣрно, само когато всички възможни случаи сж влѣзли като прѣдпоставка на заключението; дедукцията и аналогията иматъ своитѣ опасни зони да станатъ отражение въ дефиницирани огледала — съзнания, а интуитивния методъ на работа е пѣтъ, по който малцина сж минали и гражданството на който тепърва трѣбва да се извоюе⁴⁾. И нѣщо повече, има свърѣмени науки, които въ единъ свой отдѣлъ приематъ като основна теорията за гранолозността на материята и квантитета като изходенъ пунктъ на своитѣ обяснения, а въ слѣдния отдѣлъ разглеждатъ приложението на своитѣ механични закони върху единъ контюинитетъ отъ не-сгъваеми и недеформируеми лостове . . . И тогава, или такива съществуватъ и законитѣ потвърждаватъ това, което не е, или за да бждатъ законитѣ вѣрни, опитътъ трѣбза да не го потвърди. И тогава, върху що ще се базирагъ опитнитѣ науки?⁵⁾ Нашата цѣль не е въ случая да сочимъ на дълбокитѣ противорѣчия, които съществуватъ въ основнитѣ истини, приети като изходни пунктове на разнитѣ научни дисциплини и които сами по себе си сочатъ на далечината отъ същественото схващане първоизточника на онзи голѣмъ и сложенъ процесъ, който носи общо име Битие и който обхваща факти въ далечъ по-широки рамки, отколкото му се слагатъ обикновено.

Много и разнообразни наблюдения, които сж направени отъ познавачитѣ на земната кора, сж основата, върху която се градятъ прѣдположенията или хипотезитѣ и теориитѣ на свърѣменнитѣ геолози. И когато човѣкъ се вслуша или чете тѣхнитѣ обяснения за толкова и толкова километра дебела земна кора, та подъ нея толкова сгжстени огнетечни материи, послѣ огнено-твърди газове и пр. —

всичкото това разправяно най-положително, като да е видѣно съ собственитѣ очи на разказвача, налага се да се запита, колко отъ това е вѣрно и колко отъ това, което днесъ се разправя като „положителна наука“, подиръ десетъ години ще бжде . . . остаряла теория, защото ние сме свидѣтели на теории, които сж все „достовѣрни“ и „научни“, а се смѣняватъ като дамскитѣ моди.

Но що знае човѣкъ за земната кора? На какви дълбочини е проникналъ той? Какво е видѣлъ тамъ, за да говори за стотици и стотици километри?

Прѣдставете си едно човѣшко тѣло, което въ грѣдния кошъ има обиколка 90 см., т. е. има диаметръ, който е равенъ на около 30 см. Прѣдставете си сега една микроба съ величина 2 микрона, която е проникнала въ кожата на нашето тѣло на около $\frac{1}{14}$ $\frac{1}{15}$ отъ м. м. Допуснете, че тая микроба прави своитѣ наблюдения, вади своитѣ заключения за периодическитѣ гърмотевични удари (на сърцето) и страшнитѣ необясними шумове (на дробоветѣ), и вие ще имате математическитѣ съотношения, точно запазени иежду единъ свърѣмененъ геологъ, който изслѣдва най-дълбоката земна шахта, пробита въ земнитѣ пластове отъ около 2300 м. и прави своитѣ научни умозаклучения. Разбирамъ, ще ми възразятъ, че сж наблюдавани и планини, и рѣки, и пластове земни при нѣкои дислокации. — Да, това е несъмнѣно, но нека ми бжде позволено и менъ да кажа, като онзи американски писателъ, че „Бронтозавруса“ се състои отъ едно парче кость и 600 бѣчи гипсъ⁶⁾. Съ туй ние, нито искаме, нито можемъ да оспоримъ значението на официалната наука, но все пакъ мислимъ, че трѣбва да се очертаятъ правдиво нейнитѣ граници, за да се знае отдѣ свършватъ „обективно“ констатиранитѣ факти и откъдѣ започватъ „научнитѣ мнѣния“, които за съжаление, тѣй често сж противорѣчиви и, слѣдователно, стоятъ еднакво далечъ отъ сжщинскитѣ причини — и затова и тѣй често се измѣстватъ едно отъ друго.

Възможно ли е прѣдсказване на землетресенията?

Като правимъ това малко набързо и непълно, но крайно необходимо отклонение, за да подчертаемъ сжществената разлика между мнѣнието на учения — независимо отъ коя степенъ е той — и самитѣ факти, ние пристѣпваме къмъ сжществения въпросъ на нашата статия — възможно ли сж прѣдсказания на землетресенията? Много естествено е, че прѣди да се сложи този въпросъ, трѣбва да бжде разгледанъ другъ — едно по пълно описание, донѣкъдѣ и обяснение на по-близкитѣ и далечни причини, които прѣдизвикватъ землетресенията, и слѣдъ туй чакъ вече да се сложи логически въпросътъ и изхождащи отъ тѣхъ да се направи заключението. Но за насъ отговорътъ на този въпросъ е очевиденъ, необходимъ и доказанъ, и ние мислимъ, че ще е достатъчно да бжде само констатиранъ обективно, за да се налучкатъ, тъкмо изхождайки отъ него, ония причини и явления, които сж сжществени, които прѣдхождатъ и които слѣдователно могатъ да ни дадатъ опорна точка на едно прѣдсказание. Необходимо ли е то? — Разбира се. Безъ да гледаме на чисто практическата полза отъ подобни прѣдсказания, ние смѣтаме и като сжщественъ бѣлѣгъ на една научна дисциплина тъкмо факта, че тя отъ наблюдавани явления може

да прѣдскаже послѣдицитѣ²⁾) — само тогава е и стройно закономѣрна логически свързана дисциплината — въ противенъ случай тя ще бѣде само една регистрация, чисто описателна хроника на събития, наредени по време и пространство, безъ никаква връзка³⁾) . . .

Обяснения на явленията съ случайности и съвпадения сочи само за нелогичностъ. Колкото единъ човѣкъ е по малокултуренъ, толкова явленията, които го заобикалятъ, му се струватъ като поразжсани, слѣдващи безъ всѣкаква връзка, цѣль и закономѣрностъ; и обратното — едно будно висше съзнание може да открие отъ падащата при краката му ябълка великия законъ на небесната механика, която кара милиарди слънца и вселени да описватъ своитѣ орбити едно около друго. Отъ тамъ и мисълта, че свързването на отдѣлнитѣ факти въ закономѣрни стношения е съществена характеристика на всѣка наука, която претендира за това име — и слѣдователно, липсата на тоя елементъ сочи само на една регистрация на факти, на една наука въ зачатие, мъглявостъ, отъ която тепърва ще се формиратъ свѣтове, закони, знание . . . Ние ще видимъ по-нататкъ, па това е очевидно и за всѣки разуменъ човѣкъ, че въ природата изолирани факти, ставащи сами по себе си, спонтанно, безъ никакви причини, сж логически абсурдъ, че тѣ се прѣдхождатъ неминуемо отъ редъ явления, независимо, дали тѣ сж достъпни на нашето наблюдение или не — и че слѣдователно, прослѣдени, тѣзи прѣдварителни явления ще бждатъ опорни точки, за да се прѣдскаже съ повече и по-малка вѣроятностъ или сигурностъ самото явление. Землетресението сжщо така съвсѣмъ не е изолирано явление въ природата — па и смѣшно ще е да се мисли, че такова стихийно явление нѣма своитѣ прѣдходници — и слѣдователно, тия прѣдшественици съществуватъ, могатъ да бждатъ наблюдавани и оттамъ да се получатъ несъмнѣно изходни пунктове за вѣрно посочване човѣшкото умозаключение. А че тѣзи бѣлѣзи съществуватъ — за съжаление негидени само отъ тия, на които може би най-трѣбватъ — самитѣ учени — сочатъ отъ никого не оспорвани потвърдени съ хиляди пжти досега факти, че животнитѣ чувствуватъ приближението на землетресенията — слѣдователно, съществуватъ тия признаци, които неизвратеното съзнание на животнитѣ по-леко схваща отколкото „Царѣтъ на природата“, на когото умѣтъ е заетъ съ хиляди „важни работи . . .“

А веднѣжъ тѣ съществуватъ — и никой не може да отрече това, освѣнъ ако не иска да отрече истината — то вече всичкиятъ въпросъ остава да се насочи вниманието върху тѣзи живи сеизмоскопи, да се наблюдава по-внимателно, да се влѣзе въ връзка съ живата природа, да се отворятъ очитѣ ни и тогава, именно, ще се види, че природата говори на разумния по хиляди начини. Та не е ли то и въ самия свѣтъ! Природата е като една книга, по която само грамотниятъ може да чете. И на свърѣменнитѣ хора липсватъ доста букви отъ тая азбука, за да разбератъ, какво тя ни казва. Но отричанията не носятъ разрѣшенията на въпроситѣ. Прѣдричанията, които сж базирани върху какви да е системни наблюдения, макаръ и да даватъ единъ малъкъ процентъ отъ сбждвания, все пакъ сж по-добри, понеже насочватъ мисълта къмъ работа, отколкото голитѣ отричания, че

това или онова нѣмало връзка съ землетресенията. Видима може да нѣма, но ако се влѣзе въ по-дълбокъ анализъ на явленията? Ами ако запитате единъ шопъ отъ планината, нима той би могълъ да ви свърже „тичането на св. Илия съ колесницата изъ облацитѣ“ и електричеството, което му свѣти? А ние имаме доказателствата на миналото, па и сегашното, отбѣлѣзани въ анализитѣ на науката на доста учени „шопи“ . . .

И тъй, на кратко ние бихме могли да резюмираме: землетресението не е изолиранъ фактъ въ природата — той има прѣдвѣстници въ природата: живогнитѣ ги схващатъ понѣкога доста отрано, чловѣкъ сжщо може да ги схване, и ако се подготви за цѣлѣта, ще има неочаквани резултати. Ненадѣйността е само привидна, за незнаущитѣ. Не тъй ли изненадваха хората буритѣ и ураганитѣ едно врѣме, а сега понѣкога 12 часа по рано нашитѣ барометри ни прѣдвѣщаватъ, а радиото разпраца по цѣлия свѣтъ прѣдупрѣждения на параходитѣ, скиталци по всички морета? Такива прѣдсказания ще има чловѣчеството въ недалечно бждеще — нѣщо повече — то и сега го има. (Слѣдва)

Бѣлѣжки къмъ статията „Землетресенията и тѣхното прѣдсказание“

¹⁾Гледай „Землетресенията; ще продължатъ ли? 1928 г. брошурка отъ четири наши професори, 32 страници, въ която единъ отъ професоритѣ е прѣпечатилъ обяснение, което е далъ въ 1904 г., а сега пише: „Отъ тогава насамъ станаха силни землетресения у насъ, както е случай въ годинитѣ, 1904, 1913, 1917 и тази годишнитѣ априлски, които сж доста разрушителни и не отговарятъ на моитѣ схващания отъ 1904 г.“ (к. м.). Твърдѣ вѣроятно е сегашнитѣ му обяснения пѣкъ слѣдъ петъ години да бждатъ отречени по сжщия начинъ . . .

²⁾ Така въ 1825 година, когато Баварското правителство искаше да построи желѣзница, медицинската Мюнхенска академия излѣзе съ едно изявление, че поради голѣмата бързина, съ която ще се движи тренътъ (25 км) хората, които гледатъ ще падатъ и ще се яви заболяване отъ *delirium foriosum*. Нѣкога, все „учени“, изкараха Галилея че не е съ ума си; а Христофоръ Колумбъ 12 години твѣбваше да убѣждава академици, че е възможно отъ западъ човѣкъ да отиде въ Индия . . .

Въ 1852 г. прѣдседателтъ на френската академия на наукитѣ заявилъ, че всичко е възможно, но едно нѣма да постигне нѣкога човѣкъ — да узнае състава на звѣздитѣ. Въ 1863 година Вирховъ го опроверга съ изнамѣрения отъ него спектраленъ анализъ и пр. Но ще речете, това е било нѣкога. Ами 30 души учени не подписаха ли въ наше врѣме единъ документъ на академици срѣщу разбиранията на Айнщайна — тоя съврѣмененъ Галилей?

³⁾ Гледай: *Space Time and Gravitation* (Campridge 1921 г.) отъ проф. Едингтонъ; *Raum — Zeit — Materie* (И-то издание 1921 г.) „Дайте

ми отношения, азъ ще ви построя и материята и движението“, казва сжщия проф. Едингтонъ. Съврѣменнитѣ математици (Феликсъ, Клайнъ, Давидъ Хилбертъ, Вайлъ, Леви Чевита) — всички си иматъ създадени теории за материя и движението. За парадокситѣ въ математиката гледай: Jourdain „The Nature of Mathematics“, па и самиятъ Айнщайнъ: „Доколкото прѣдложенията на математиката се отнасятъ къмъ дѣйствителността, тѣ не сж достовѣрни; а доколкото сж достовѣрни, тѣ не се отнасятъ къмъ дѣйствителността“ (Айнщайнъ „Геометрията и опита“) и пр.

⁴⁾ Гледай „Обоснование Интуитивизма“ отъ Н. О. Лосский (Берлинъ 1924 година).

⁵⁾ Едно сжщественно прѣработване на класическитѣ схващания въ съврѣменната механика се налага. Понятието за сила, движение и скоростъ, работа, ускорение, взаимоотношенията на факторитѣ въ механиката, условията на механическитѣ процеси, уравненията на механическото състояние и прѣходнитѣ процеси (скритата енергия, инертността и пр.) Съврѣменнитѣ теории на Лоренца; принципътъ на Делембера, потенциалната и кинетическа енергия и пр. и пр. — всички тѣ ще прѣтърпятъ корекции, които се налагатъ отъ факта, че въ дѣйствителностъ тѣлата сж пѣргави, а не недефирициеми (Гледай „Механика Упругого тѣла“ Берлинъ 1927 г., проф. Federigo Enriques „Les Concepts fondamentaux de la Science“ Paris 1919).

⁶⁾ Модерно бѣше, па и сега нѣкои учени обичатъ да „възстановяватъ“ фактитѣ. По една малка намѣрена костъ отъ допотопни животни сж направени доста сполучливи екземпляри, въ които сжщественното е костъта, а останалото е моделирания по фантазията на учения гипсова маса. И често за едно и сжщо животно имаме по 2-3 образа съчинени все отъ „учени“ разбира се. За тѣхъ е думата.

⁷⁾ Гледай: Frischeis: n-Köhlr wissenschaft und Wirklichkeit (1910 г.); Споредъ В. Оствалдъ задачата на науката се явява прѣдсказанието, всѣко прѣдсказване пѣкъ е излизане вѣнъ отъ прѣдѣлитѣ на опита; Н. Vaihinger, Die Philosophie des Als ob 1911.).

⁸⁾ Сократъ е билъ нѣкога метачъ, Епиктетъ — робъ, Езопъ — никаквикъ, бездомникъ и скитникъ. Граамъ, изобрѣтателъ на електромотсра — простъ работникъ и пр. и пр.

Практиченъ окултизмъ.

Хенри Фордъ за прѣраждането

Списанието „Ревю спиритикъ“ дава мѣсто на едно извѣстие, споредъ което голѣмиятъ американски индустриалецъ Хенри Фордъ е билъ интервюиранъ отъ редактора на в. Екселсиоръ. Отъ това интервю се вижда, че „кралътъ на автомобилитѣ“, който си произвежда въ фабриката по 4000 автомобили дневно, вѣрва въ прѣраждането и счита, че въ своята еволюция сжществата прѣминаватъ отъ планета на планета, за да добиватъ все по-богата опитностъ.

Интересенъ е начинътъ, по който той изказва своята мисль: „Всѣки животъ, който ние живѣемъ — казва Фордъ — не е

друго, освѣнъ нова придобивка въ общата ни опитностъ. Всичко то ва, което е на земята, съществува, за да служи на нѣкое добро, за да се събира опитностъ, която ще бжде по-послѣ употребена. Нѣма частица въ човѣка, нито мисль, нито опитностъ, която да не продължава по-нататкъ. Животътъ е вѣченъ. Така смъртъта не може да съществува.“

На възражението на редактора, че това значи да се отива подалече отъ учението на християнската религия, Фордъ отговаря:

„Може, но въпрѣки туй азъ го вѣрвамъ; и твърдо вѣрвамъ, че въ древнитѣ врѣмена, въ далечнитѣ вѣкове хората сж знаели нѣщо, което ние днесъ сме изгубили, нѣщо повече отколкото ние знаемъ относно тайната, която крие животътъ. . . Азъ съмъ твърдо убѣденъ въ това. Вѣрвамъ, че това, което ние наричаме религия, за която говоримъ съ изрази на вѣрването, едно врѣме е била една положителна наука, която се е изразявала чрѣзъ термини на фактическо знание. Нѣщата, които сега за насъ прѣдставляватъ неразрѣшими задачи, като, напримѣръ, откъдѣ идемъ прѣди нашето раждане, и кждѣ отиваме слѣдъ нашата смъртъ — сж били извѣстни на всички. Всичко, което засѣга тайната на съществуването, е било тогава познато.

„Ще дойде день, обаче, въ който ние ще придобиемъ изново знания, за да виждаме и разбираме вѣчния животъ на всемира: напримѣръ, това, което става на другитѣ планети.“

Въ заключение — завършилъ „кралтъ на автомобилитѣ“ — нашиятъ животъ не е друго, освѣнъ единъ прѣходъ между минали съществуваня и бждещи“.

(Отъ италианското сп. Рейнкарнационе — Прѣраждане).

Б ъ л ѣ ж к а н а п р ѣ в о д а ч а :

Тия мисли на голѣмия индустриалецъ показватъ, че практическата дѣйностъ, макаръ и въ най-широки размѣри, може да бжде съгласувана съ най-високото духовно схващане на живота. Хора, като Хенри Фордъ — такива ще бждатъ практицитѣ — творци въ новия животъ, които нѣма да избѣгватъ отъ задачи и отговорности на материалния животъ. Този животъ крие въ себе си възможности за човѣка да бжде въ най-широки връзки съ множество хора, да ги изучава, да се опознае съ тѣхнитѣ нужди и стремежи, както и много-странно да ги подпомага.

Прави впечатление, че Хенри Фордъ, макаръ да знае, че днешниятъ животъ е само прѣходъ между минало и бждеще съществуване, все пакъ изпълнява творческата задача съ всичката си енергия и умѣние.

Въ неговитѣ многобройни фабрики работницитѣ сж поставени при най-добри условия, материални и хигиенични; тѣ получаватъ най-добри заплати и всѣка година иматъ единъ мѣсець платенъ отпускъ, прѣзъ което врѣме всички фабрики на Фордъ не работятъ. Хенри Фордъ е почналъ своята дѣйностъ съ една малка механическа работилница, кждѣто е работилъ самъ. Неговитѣ автомобили се продаватъ най-ефтино, макаръ че работницитѣ при него сж най-добрѣ платени.

Прѣвелъ: А. Бертоли.

П. Г. Пампоровъ

Педагогиката и окултнитѣ науки.

Въ областта на възпитанието и образованието, разумната Любовъ трѣбва да бжде атмосфера, въ която да дишатъ дѣцата. Разумната Любовъ — е ключъ, съ който могатъ да се отворятъ дѣтскитѣ души; безъ него нищо не може да се направи. Съ него ние почваме истинската работа.

Окултнитѣ науки — френология, физиогномия, хиромантия, графология и астрология — ни идатъ по-нататкъ на помощъ — да изучимъ индивидуалността у дѣцата, да изучимъ мѣстото на всѣки човѣкъ въ този великъ Божественъ организъмъ, понеже всѣки човѣкъ е роденъ за специална работа. Единъ отъ най-важнитѣ въпроси въ новата педагогика е въпросътъ за професионалното ориентиране на подрастващото дѣте. А той е тѣсно свързанъ съ изучаване индивидуалността на всѣко дѣте и съобразяване въ учебната работа съ тази индивидуалностъ. Въ връзка съ тѣзи въпроси, именно, окултнитѣ науки хвърлятъ обилна свѣтлина и идатъ на помощъ на всички, които боравятъ съ възпитанието и образованието на дѣцата. Нѣщо повече: тѣ сж необходими и за всѣки човѣкъ, който иска да изучава себе си, своитѣ сили и способности, който иска да познае своето мѣсто въ обществото, да поправи своитѣ неджзи, да развие своитѣ добродѣтели, съ една дума да изпълни своята задача въ живота. Вѣрно е, че както и въ официалната наука, така и въ областта на окултната наука, има профани, но това съвсѣмъ не значи още, че окултната наука — въ всичкитѣ ѝ подраздѣления -- е измама и мошеничество. Да се мисли и говори тѣй, значи да не се познаватъ най-новитѣ придобивки на официалната наука, значи да се отрича и прогреса въ науката. Официалната наука още не е признала френологията, физиогномията, хиромантията, графологията и астрологията, като научни дисциплини, или ги признава само отчасти, обаче ние знаемъ, че винаги има нови истини въ науката, които се налагатъ слѣдъ дълга борба. Официалната наука е консервативна, а то не е зло само по себе си; иначе тя трѣбваше да приеме всички фантазии за истина. Обширнитѣ изслѣдвания, обаче, въ послѣдно врѣме на много учени и професори въ тия области показватъ, че не е далечъ врѣмето, когато тѣзи окултни науки ще бждатъ официално признати.

За насъ е важно, обаче, да знаемъ още днесъ, какво значение иматъ тѣ за педагогиката. Окултнитѣ науки съ обилната свѣтлина, която хвърлятъ върху законитѣ на развитието и заложитѣ, които всѣко дѣте крие въ себе си, ще ни дадатъ възможностъ, да намѣримъ най-подходящитѣ методи и срѣдства за въздѣйствие, било да побѣдимъ извѣстни слабости и пороци, било да развиемъ извѣстни добродѣтели. Така, чрѣзъ точни френологични изслѣдвания на човѣшката глава, ние ще знаемъ, кои центрове на мозъка сж повече развити, кои помалко и какъ да въдворимъ равновѣсие и хармония. По чертитѣ на лицето и по линиитѣ на ржката, както и по почерка, всички тѣзи данни ще се потвърдятъ; отъ друга страна, ние ще знаемъ въ каква степенъ

сж развити умътъ, сърцето и волята, темпераментътъ, характерътъ, способноститѣ, а всичко това е абсолютно необходимо, за да изберемъ съответни методи за работа.

Съвременната педагогика е безсилна да индивидуализира възпитанието и обучението, защото дѣтето е една загадка за учителя. Новиятъ учителъ, учителътъ на бждещето, освѣнъ общитѣ познания изъ психологията, ще има по-дълбоки познания за дѣтската душа и сжщеврѣменно много точни и конкретни познания за индивидуалността на всѣко дѣте, а това ще му даде възможность да работи съ по-голѣмъ успѣхъ и по-голѣма сигурность.

Единъ учителъ, който е запознатъ съ окултнитѣ науки, ще може да чете писмото на природата, което всѣко дѣте носи на своето лице, на своята глава, на своята ржка. Наистина, странно е да се доказва, че всѣка мисль, всѣко чувство, всѣко желание и дѣйствиe даватъ своя отпечатъкъ на лицето и на ржцѣтъ, и слѣдователно, всѣки човѣкъ и всѣко дѣте носятъ своитѣ свидѣтелства съ себе си. Човѣкъ се отличава отъ животнитѣ най много по лицето и по ржката. Лицето е огледало на душата. И съвсѣмъ не е случайно и произволно това, че единъ има едно или друго чело, единъ или другъ носъ и т. н. Когато се разгнѣвите, погледнете се въ огледалото. Защо лицето се измѣня? Ясно е, че гнѣвътъ, страхътъ, злобата, любовта въртата, радостта — всички мисли и чувства сж сили, които моделиратъ лицето и ржката. Линиитѣ на ржката, напимѣръ, това сж писмо на природата и по тѣхъ може да се чете сждбата на човѣка. И приложението на тѣзи знания е въ това, че правятъ човѣка творецъ на своята сждба и му даватъ възможность да изправи себе си, своя характеръ и да прѣдотврати много опасности.

Въ чуждитѣ езици има обширна литература — особено на английски — по френология, физиогномия, хиромантия, графология и астрология. На западъ вече сж поставили френологията и астрологията на чисто научна основа — всичко се слага на опитъ. Астрологията е една отъ основнитѣ окултни науки, която борави съ математически изчисления и ни дава ключоветѣ за разгадка на човѣшкия характеръ и човѣшката сждба, както и срѣдствата за прѣдотвратяване нѣкои опасности въ живота.

Бждещитѣ учители ще бждатъ астролози, ще познаватъ основно дѣцата, и затова нѣма да ходятъ съ пипане, а съ виждане. Съ една дума, окултнитѣ науки отварятъ нови перспективи въ педагогиката.

Абонати, които смѣняватъ адреситѣ си, да съобщаватъ своеврѣменно.

Georg Nordmann

Псалми за Живия Богъ.*)

Има часове въ живота, които нито веселие желаемъ, нито вино, нито разтуха. Въ тия часове душата е готова да отгласи музиката на Вѣчността. Въ тѣхъ сж писани псалмитѣ.

Радостенъ ли си — псалмитѣ ще дадатъ образъ на тая радостъ, Ако си скръбенъ — псалмитѣ ще ти донесатъ утѣха въ твоя труденъ часъ!

Псаломъ първи: Азъ

Да бжде благословенъ часътъ, въ който Ти ми каза:

„Азъ съмъ този, що опънахъ тънки струни отъ земята до слънцето, и Моята ржка отъ тѣхъ изплита пѣснитѣ на четиритѣ човѣшки годишни врѣмена.

Азъ съмъ вѣчниятъ, що будѣхъ пѣснитѣ на твоята тънкострунна пѣснопойка, когато ти се мжчеше да изговоришъ моето Име.

Изъ мене сж родени всички свѣтове, Азъ държа вселената въ ржцѣтъ си.

Азъ разпращамъ тихия вѣтрець въ полето да разнася теменужния лѣхъ; мълнията, що прѣлита надъ джбравата, е хвърлена отъ Моята ржка и на пеперудата крилцата Азъ нашарихъ.

Азъ ще дойда гостенинъ при тебе, и когато въ кжсния часъ потропамъ на сърцето ти, тогава знай, че Азъ съмъ.

Азъ — това си ти самиятъ.

Азъ — това сж двамата.

Тримата, седмината, дванадесетътѣ.

Азъ — това е безчисленото множество, по-голѣмо отъ пѣсчинкитѣ на морския брѣгъ“.

Благословенъ да бждешъ Ти, на Когото сж недостигнати поми-слитѣ, ненадмината славата.

Благословенъ часътъ, когато ми прошепна:

„Азъ съмъ, що направихъ харфа отъ слънцето до земята; Моята ржка по тънкитѣ ѝ струни събужда мелодиитѣ на четиритѣ годишни врѣмена“.

Псаломъ втори: Благость.

Благъ е Вѣчниятъ, Този, на Чиято дланъ лежи вселената!

Седемъ царства изходиха морнитѣ нозѣ и никждѣ не се зарадвахъ така, както въ часа, кога научихъ, че Всемогжщиятъ е благъ и милосерденъ!

Цимбали чухъ, гласове на мѣдни дискове, кавалъ на пастиръ,

*) Послѣдователно въ иднитѣ броеве ще отпечатаме цѣлия цикълъ отъ тридесетъ и два псалми по редъ на българската азбука,

но никждѣ не се криеше такава красота, както въ благата дума, която ми изрече Той!

Нѣма по-голѣмо отъ слънцето, по-далечно отъ звѣздитѣ, по-страшно отъ морето. Но азъ се не почудихъ заради тѣхъ така, както за това, че Той, въ чиято дланъ лежи вселената, е благъ и милосерденъ!

Какъ да Те възхваля?

Ти стоишъ извънъ помислитѣ ми, ничий разумъ не може да Те достигне, но малката, красива дума на Твоята благость свѣти въ мойта нощъ, дарява ми крилѣ! — — —

Азъ ще се радвамъ зачуденъ и усмихнатъ, ще взема седмострунна пѣснопойка и ще запѣя:

Благословениятъ, Всемогущиятъ, Тоя, що държи въ ржка вселената, е Благъ и милосерденъ!

Книгописъ.

Получени сж въ редакцията ни слѣднитѣ книги и списания:

1. **За сждба дойдохъ** — бесѣда отъ Учителя. Цѣна 5 лв.
2. **Звѣзда** — международенъ органъ на „Ордена на Звѣздата на изтокъ“, което се печати на повечето европейски езици.
3. **Нашето дѣте** — списание за отглеждане и възпитание на дѣцата, год I. бр. 3.

Редакцията доставя слѣднитѣ бесѣди отъ Учителя:

1. Сила и Животъ — първа серия	цѣна 20 лв.
2. „ „ втора серия, второ издание.	„ 50 лв.
3. „ „ четвърта серия	„ 25 лв.
4. „ „ пета серия	„ 40 лв.
5. Двата природни метода шеста серия	„ 60 лв.
6. Слава Божия осма серия	„ 150 лв.
7. Отличителнитѣ чърти на човѣка	дѣна 5 лв.
8. Разумниятъ животъ	цѣна 5 лв.
9. Обичъ къмъ знанието	„ 5 лв.
10. Сфинксътъ	„ 5 лв.
11. Изгрѣвитѣ на слънцето	„ 3 лв.
12. Пробуждане на колективното съзнание	„ 3 лв.
13. Високиятъ идеалъ	„ 3 лв.
14. Пѣсни на Всемирното Братство	„ 35 лв.

Започва печатането на 11 серия отъ бесѣдитѣ на Учителя — които желаятъ да ги получаватъ нека внесатъ единъ авансъ. Първата бесѣда — „За сждба дойдохъ“ е вече пусната въ продажба и струва 5 лева.

Съдържание

1. Разумниятъ животъ. 2. Пътя на познанието — Р. Щайнеръ. 3. Богъ и човѣкъ — С. Вивекананда. 4. Ново направление на труда — Б. Боевъ. 5. Землетресенията и тѣхното прѣдсказване — Л. Лулчевъ. 6. Хенри Фордъ и прѣраждането. 7. Педагогичията и окултнитѣ науки — П. Г. Пампоровъ. 8. Псалми за живия Богъ — Georg Nordmann.

Зовемъ всички които смѣтатъ че ЖИТНО ЗЪРНО
разнася въ обществото свѣтлина на едно духовно
схващане, което може да обнови живота — да се
погрижатъ за неговото по-широко разпространение,
като запишатъ, поне още по единъ абонатъ,

Продължава се подписката за записване за чет-
въртата годишнина на сп. „ЖИТНО ЗЪРНО“, Го-

дишенъ абонаментъ 60 лева.

Редакция „Оборище“ 24, София.

ОТДЪЛНА КНИЖКА 7 ЛЕВА.